

[Lawaetz]

sådan debat om arbejdsløsheden. Deri ligger, at hr. Søren B. Jørgensen er bange for, at denne situation fortsætter langt frem i tiden, og jeg er glad for, at jeg som repræsentant for landets næststørste arbejderparti kan udtale en noget større optimisme.

Hvilket parti var det første, der kom ind på tanken om, at det måske var klogere og mere menneskeligt, mere samfundsnyttigt, at bruge pengene til at få noget nyttigt udført fremfor at udbetale dem til understøttelse for ingenting at lave? Det var fremskridtspartiet. Vi har luftet det emne i lang tid uden at vinde gehør. Reaktionen på fremskridtspartiets forslag kommer altid med nogen forsinkelse, nemlig når andre partier kommer frem med dem i en lidt blødere udførelse.

Den 29. oktober 1980 fremsatte vi vores lovforslag nr. L 52 gående ud på, at man skulle arbejde for at få sin understøttelse eller i det mindste absolut være til rådighed for arbejdsmarkedet. Grundtanken var opfyldelsen af grundlovens § 75 om samfundets pligt til at varetage almenvellet i form af at skaffe arbejde til menneskene og samtidig ønsket om at få noget nyttigt ud af de mange milliarder kroner, samfundet i dag bruger til understøttelse.

Vort forslag blev ikke just venligt modtaget, det var synd at sige. Må jeg tillade mig at citere nogle af arbejdsministerens udtalelser fra førstebehandlingen den 25. november 1980, Folketingstidende 1980-81, sp. 2837-2838, hvor arbejdsministeren siger:

»Man tænker sig, at de arbejdsløse med hatten i hånden én gang i døgnet skal møde til mønstring og modtage almissen mod at blive tvangsudskrevet til arbejde... Fremskridtspartiet forestiller sig, at kommunerne holder auktion over den ledige arbejdskraft...«

Og videre:

»Jeg tror, man skal helt tilbage til den gamle fattiglovgivning for at finde noget tilsvarende...«

Socialdemokratiets ordfører den dag, hr. Kaj Poulsen, forsøgte at overgå sin arbejdsminister - sp. 2839:

»...på de kommunale mødesteder kan værkføreren eller værkmeesteren møde op og se på de flotte arbejdere og se, om der skulle være nogle, han kan bruge. Er det ikke tilstrækkeligt, går tankerne tilbage til fjernsynsserien »Rødder« om Kunta Kinte.«

Arbejdsministeren og hr. Kaj Poulsen er sikkert stolte af disse oratoriske mesterværker, og det var dengang selvfølgelig godt pressestof og faktisk det eneste, pressen skrev om.

Jeg er ked af disse taler, men de skulle fyres af for at få rent bord og glemme noget negativt. Jeg synes ikke, udtalelserne var helt værdige for to af socialdemokratiets mest veltimerede personer. Hvad om man havde sagt: vi kan ikke fordrage jeres yderliggående forslag og jeres alt for kontante måde at udtrykke jer på, men når vi får pillet det værste væk set med vore øjne, ligger der så ikke en idé, ligger der så ikke en nytænkning, som simpelt hen går ud på at få noget nyttigt for milliarderne og glæde menneskeheden?

Det var derfor interessant for os senere at erfare om statsministerens meget omtalte År-hustale, hvor han var inde på den samme grundtanke. Arbejdsministeren og andre i socialdemokratiet var vel ikke just lykkelige for statsministerens udtalelser. Men hvad er det, der ligger foran os i dag? En redegørelse fra arbejdsministeren med den samme grundtanke: kan vi på samme tid nedsætte arbejdsløsheden og få noget nyttigt ud af pengene? Det er en fremragende grundidé, som vi naturligvis kan blive enige om. Nu ved jeg godt, at arbejdsministeren bliver nervøs, hver gang der er noget, han er enig med mit parti eller med mig om, men denne gang har arbejdsministeren indbudt samtlige partier til en fordomsfri og åben drøftelse i tinget og udenfor, og denne indbydelse tager også fremskridtspartiet imod.

Vi er enige om målet i arbejdsministerens redegørelse, men ifølge sagens natur naturligvis uenige om nogle af midlerne og en del af indholdet i redegørelsen.

Bortset fra grundtankerne savner jeg nytænkning - det er nævnt tidligere - det er de gamle travere, der er trukket ud af stalden og pudset lidt op. Det er klart, at dette vor tids allerstørste problem fortjener en meget grundig debat inden en følgelovgivning. Den bedst mulige løsning har enorm indflydelse på den kommende tid. Hvordan løser vi på én gang problemet med beskæftigelse, handelsunderskud og økonomi? Hvordan løser vi det, så det kommer erhvervslivet til gode gennem øget konkurrenceevne? Hvordan løser vi det, så arbejdskraften i størst muligt omfang kommer ud i det private erhverv?